

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 21P/37/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116208610
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Vozárová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2116208610.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Monikou Vozárovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. L., narodeného XX. XX. XXXX, t.č. u navrhovateľky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dieťa rodičov: matka I. L., rodená G., narodená XX. XX. XXXX, bytom E. XXX, J., toho času R. O. F., I. XXX, V. A. a otec K. L., narodený XX. X. XXXX, bytom E. XXX, J., toho času, R. O. F., I. XXX, V. A., o návrhu navrhovateľky J. Q., narodenej XX.XX.XXXX, D. P. XXX/XX, O. - V. na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

I. Súd ruší ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletým G. v Detskom domove, detské centrum Karola Sidora 134, Ružomberok rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 8P/97/2015-40 zo dňa 12.04.2016 s účinnosťou od 04.06.2016.

II. Súd zveruje maloletého G. s účinnosťou od 04.06.2016 do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke J. Q., narodenej XX.XX.XXXX, D. P. XXX/XX, O. - V., ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia.

III. Navrhovateľka je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

IV. Matka je povinná platiť na výživu maloletého G. sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, s účinnosťou od 04.06.2016.

Zročné výživné za obdobie od 04.06.2016 do 30.11.2016 v sume 159,95 eura sa povoľuje matke zaplatiť v splátkach vo výške 5 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V. Otec je povinný platiť na výživu maloletého G. sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, s účinnosťou od 04.06.2016.

Zročné výživné za obdobie od 04.06.2016 do 30.11.2016 v sume 159,95 eura sa povoľuje otcovi zaplatiť v splátkach vo výške 5 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

VI. Súd odvoláva Obec E. z funkcie opatrovníka maloletého G..

VII. Súd ustanovuje maloletému G. za opatrovníka Mesto O., ktoré bude maloletého zastupovať v rozsahu obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností u rodičov maloletého.

VIII. Opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého.

IX. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 8P/97/2015-40 zo dňa 12.04.2016 v časti nariadenej ústavnej starostlivosťou, platobného miesta na platenie výživného a ustanoveného opatrovníka.

o d ť o v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 13.04.2016 doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.04.2016 sa navrhovateľka domáhala zverenia maloletého G. do jej náhradnej osobnej starostlivosťou. Svoj návrh odôvodnila tým, že vzhľadom na problémy, ktoré v rodine vznikli, bol maloletý na základe uznesenia o nariadení predbežného opatrenia Okresného súdu Trnava č.k. 8PPOm/2/2015-8 zo dňa 18.08.2015 umiestnený do Detského domova X.. Na Okresnom súde Trnava je pod sp. zn. 8P/97/2015 vedené konanie o nariadení ústavnej starostlivosťou nad maloletým G. do iného detského domova v mieste trvalého bydliska dieťaťa v I. kraji. Nikto z rodiny a blízkych osôb nebol a nie je schopný zabezpečiť maloleťmu náhradnú starostlivosť. S maloleťm G. je od jeho umiestnenia do Detského domova, t.j. 18.08.2015 navrhovateľka v každodennom kontakte, lebo pracuje ako profesionálna mama a má záujem prevziať ho natrvalo do svojej osobnej starostlivosťou, maloletý je na nich veľmi citovo naviazaný a má ich rád. Manžel ju v tomto rozhodnutí podporuje, plne sa maloleťmu venujú, maloletý je v ich domácnosti nepretržite od umiestnenia. Adaptoval sa pomaly a ťažko, ale zlepšilo sa to, Vychádza si i s Z., dievčatom, zvereným navrhovateľke do jej pestúnskej starostlivosťou rozsudkom Okresného súdu Trnava 16P/38/2015-32 zo dňa 30.06.2015, s ktorou majú vytvorený vzťah ako súrodenci. Maloletý ich sám spontánne začal oslovovať mama a tata. S rodičmi je G. v občasnom kontakte. Navrhovateľka pozná maloleťho zdravotný stav, sociálnu situáciu i zvyky dieťaťa. Každú zmenu berie G. veľmi ťažko, je veľmi plačlivý. Prípadná zmena prostredia by mu podľa psychológa mohla veľmi uškodiť. Z manželstva navrhovateľky a jej manžela nepochádzajú žiadne deti, obaja majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Manžel navrhovateľky je invalidný dôchodca, už nepracuje. Navrhovateľka nemá žiadne vážnejšie zdravotné problémy. Manželia bývajú v rodinnom dome so štyrmi izbami, kde má maloletý svoju posteľ, skrinku na oblečenie, písací stôl, hračky. Majú záujem ho úplne prijať do rodiny a poskytnúť mu rodinné zázemie. Z každého hľadiska sa pokladajú za schopných zabezpečovať maloleťmu G. starostlivosť na dostatočnej úrovni. Navrhovateľka má za to, že je v záujme maloleťho, aby mohol vyrastať v rodine a nie v zariadení.

2. Návrhom zo dňa 27.04.2016 doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.05.2016 sa navrhovateľka domáha vydania predbežného opatrenia, ktorým by jej súd nariadil, aby zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloleťho G. do času právoplatného rozhodnutia o zverení do náhradnej osobnej starostlivosťou, keďže bolo rozsudkom Okresného súdu Trnava č. 8P/97/2015 - 40 zo dňa 12.04.2016 rozhodnuté o nariadení ústavnej starostlivosťou vykonávanej však (na základe trvalého pobytu dieťaťa) v Detskom domove v J., po právoplatnosti ktorého by mal maloletý byť do tohto zariadenia presunutý a tak už nebude môcť byť v navrhovateľkinej starostlivosťou profesionálneho rodiča. Táto situácia je ťažko predstavitelná a nie je v záujme maloleťho G. - tak z hľadiska zachovania jeho zdravého psychického vývinu, ako aj väzieb a kontaktov so svojimi rodičmi, ktorí aj napriek tomu, že majú trvalý pobyt evidovaný v okrese J., bývajú vo V. A. (čo je len cca. 10 km od miesta navrhovateľkinho bydliska). Vzťahy maloleťho s biologickou rodinou navrhovateľka podporuje a ich stretávanie bude aj naďalej umožňovať. Rodičom dieťaťa nedovoľuje ich sociálna situácia cestovať za dieťaťom až do J., a tak je tu reálny predpoklad, že jeho premiestnením by maloletý o tento kontakt, a teda aj o vzťah k rodičom prišiel. Každú zmenu berie maloletý G. veľmi ťažko, je plačlivý. Prípadná zmena prostredia by mu podľa psychológa mohla veľmi uškodiť. K maloleťmu si vytvorili s manželom hlboké citové väzby a tešia sa z jeho prítomnosti. Želajú si, aby zostal členom ich rodiny, ktorému budú poskytovať plnohodnotnú starostlivosť. Ich širšia rodina o ich úmysle vie a z maloleťho sa tešia spolu s nimi. Vzhľadom k veku maloleťho majú za to, že jeho zotrvanie v ich rodine a fakt, že bude v ich prítomnosti, bude v jeho záujme a zabezpečí mu stabilné výchovné prostredie. Maloletý je vo veku, kedy vie intenzívne vnímať osoby, ktoré sa oného starajú a túto starostlivosť by mu preto čo najskôr chceli zabezpečiť, keďže majú záujem ostať i v budúcnosti jeho náhradnými rodičmi. Majú za to, že je pre maloleťho G. teraz najvhodnejšia doba vytvárania a udržania puta k rodine a zmena by mu mohla ublížiť.

3. Okresný súd Trnava predbežným opatrením uznesením č.k. 21P/37/2016-22 zo dňa 09.05.2016 nariadil navrhovateľke, aby zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloleťho G. do skončenia konania vo veci samej. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.06.2016.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením s návrhom zo dňa 13.4.2016, rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 16P/38/2015-32 zo dňa 30.6.2015, oznámením o uzavretí manželstva z XX.XX.XXXX, rodným listom z X.X.XXXX, rodným listom z XX.XX.XXXX, rodným listom Z. z XX.XX.XXXX, návrhom na vydanie predbežného opatrenia z 27.4.2016, výpisom z Registra trestov z 2.5.2016, psychologickou správou z 25.4.2016, odpoveďami na lustráciu v Sociálnej poisťovni zo 6.9.2015, správou Detského domova X. z 19.9.2016, správou o povesti z 20.9.2016, písomným súhlasom manžela, potvrdením o zdravotnej spôsobilosti navrhovateľky z 30.9.2016, potvrdením o výške príjmu z 22.9.2016, správou z prešetrovaných pomerov UPSVAR Piešťany z 10.10.2016, odpoveďou na lustráciu v REGOB z 10.10.2016, odpisom z Registra trestov z 10.10.2016, potvrdením o príjme otca z 26.9.2016, zápočtovým listom otca, pracovnou zmluvou otca, dohodou o skončení pracovného pomeru z 30.9.2016, potvrdením o príjme matky z 26.9.2016, dohodou o skončení pracovného pomeru z 30.9.2016, pracovnou zmluvou z 30.9.2016, zápočtovým listom z 29.9.2016, oznámením mesta O. z 24.9.2016, obsahom spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 8P/97/2015, s obsahom celého spisového materiálu, keď pojednával v neprítomnosti opatrovníka obec E. a kolízneho opatrovníka v zmysle ustanovenia § 31 Civilného mimosporového poriadku.

5. Navrhovateľka v konaní uviedla, že sa domáha zverenia maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý sa u nej nachádza od XX.X.XXXX, kedy ho rodičia priniesli na UPSVAR Hlohovec a nakoľko navrhovateľka pracuje ako profesionálna mama pre Detský domov X. a býva najbližšie, maloletý bol privezený k nej. Nad maloletým bola nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove J., ale navrhovateľka si podala návrh, aby bol mal. zverený do jej starostlivosti, keďže maloletý si na ňu a jej manžela zvykol. Z ich manželstva nepochádzajú žiadne deti. Navrhovateľka má v pestúnskej starostlivosti maloletú Z. a s manželom sa rozhodli, že by si do náhradnej osobnej starostlivosti zobrali aj mal. G., tento sa na nich veľmi naviazal a aj oni na neho. Žiadny z príbuzných nemá o zverenie mal. G. záujem. Navrhovateľka má trvalý pobyt na území SR, je spôsobilá na právne úkony, má zdravotné predpoklady, osobnostné i morálne a myslí si, že zverenie mal. do náhradnej osobnej starostlivosti bude v jeho záujme. So zverením mal. vyjadril písomný súhlas aj jej manžel. Navrhovateľka žiada o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti späť od 4.6.2016, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie o predbežnom opatrení. Navrhovateľka súhlasí s tým, aby bolo za opatrovníka ustanovené mesto O..

6. Matka v konaní uviedla, že so zverením maloletého G. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasí. Toho času býva na ubytovni vo V. A., je to ubytovňa pre robotníkov, deti tam bývať nemôžu. Za ubytovanie platí mesačne 136 eur. Matka je zamestnaná s priemerným mesačným zárobkom 405 eur brutto od 30.9.2016, ešte nevie, koľko bude jej mesačná mzda v čistom. V období od septembra 2015 do augusta 2016 brigádnicke pracovala u zamestnávateľa J. a jej čistá mzda za celé uvedené obdobie bola spolu vo výške 332,43 eur. Iný príjem za uvedené obdobie nemala, pomáhal jej manžel. Na ubytovni býva spolu s manželom, majú prenajatú jednu izbu. Iné vyživovacie povinnosti okrem mal. G. matka nemá. Matka má zdravotné problémy, máva depresie, posledné tri roky sa nelieči. Pred narodením G. mala s týmto veľké problémy, bola 9 x hospitalizovaná v psychiatrickej nemocnici v J. aj v E., brala aj lieky. T.č. neberie žiadne lieky. Nehnuteľnosti ani hnutelný majetok nevlastní. Na maloletého výživné poslala iba jedenkrát do Detského domova v J., v prípade, že jej bude určené dlžné výživné, žiada, aby toto mohla uhradiť v splátkach z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Matka je schopná prispievať na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Maloletého G. matka naposledy videla v novembri 2015 pred Mikulášom, doniesla mu hračky, sladkosti, ovocie. Občas sa telefonicky informuje na maloletého. Matka by bola rada, aby maloletý G. patril pani navrhovateľke, aby si ho osvojila.

7. Otec v konaní uviedol, že so zverením maloletého G. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasí. T.č. býva na ubytovni spolu s manželkou, je to ubytovňa pre robotníkov, kde maloleté deti nemôžu bývať. S manželkou majú prenajatú izbu, za ubytovanie každý z nich platí 136 eur mesačne. Zamestnaný je v spol. J.. asi od apríla 2015. Od 30.9.2016 má otec novú pracovnú zmluvu, pracovný pomer je dohodnutý do 30.6.2017. Mzdu bude mať vo výške 405 eur mesačne v hrubom. Od septembra 2015 do augusta 2016 otec dosahoval priemernú čistú mesačnú mzdu 330-340 eur. Na maloletého je otec schopný prispievať sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Na výživu maloletého prispel iba jedenkrát sumou 27,13 eur, ktorú uhradil Detskému domovu, t.č. neprispieva. Dlžné výživné žiada otec uhradiť v splátkach. Hnuteľné veci a nehnuteľnosti otec nevlastní, iné vyživovacie povinnosti nemá, len k maloletému G.. Otec je zdravý, zvýšené výdavky

so svojim zdravotným stavom nemá. Maloletého naposledy videl v decembri 2015, kedy mu priniesli darčeky, ovocie, sladkosti. Telefonicky sa občas informuje na maloletého.

8. Kolízna opatrovníčka v konaní uviedla, že vzhľadom na to, že maloletý sa nachádza v osobnej starostlivosti navrhovateľky, a teda má bydlisko v O., navrhuje, aby maloletému za opatrovníka bolo ustanovené mesto O., a to v rozsahu, v ktorom boli rodičom maloletého obmedzené ich rodičovské práva a povinnosti.

9. Zástupca mesta O. uviedol, že súhlasí s tým, aby bolo mesto O. ustanovené maloletému za opatrovníka v rozsahu, v ktorom boli rodičom obmedzené ich rodičovské práva a povinnosti.

10. Z psychologickkej správy k náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletým vypracovanej dňa 25.04.2016 psychológom Detského domova X. vyplýva, že maloletý G. je od XX. XX. XXXX umiestnený v profesionálnej rodine DeD X. na základe predbežného opatrenia Okresného súdu v Trnave. Je zdravý, nemá žiadne závažné somatické ochorenie, nie je dispenzarizovaný v žiadnej odbornej lekárskej ambulancii. Podľa sociálnej správy matka trpí bližšie nešpecifikovanou psychickou poruchou, otcov zdravotný stav nie je známy. Maloletý je primerane fyzicky vyvinutý, drobnejšej postavy. Na profesionálnu matku a jej rodinu si zvykal pomaly a ťažko, v súčasnosti je veľmi dobre adaptovaný. K dospelým osobám, ktoré doteraz nepoznal, je nedôverčivý, badať u neho značný nepokoj a ostražitosť. Osmeluje sa veľmi pomaly, až keď dané osoby vidí viackrát, ani potom však neprechádza do fázy nadmernej dôverčivosti. V ich prítomnosti neustále očami fixuje profesionálnu matku, čo poukazuje na to, že je na ňu značne naviazaný. Má s ňou vytvorenú bezpečnú vzťahovú väzbu, vzťah blízkosti a na každú zmenu či dokonca len možný odchod profesionálnej matky z domu bez neho v ňom vyvoláva veľmi negatívne emócie - plač, nepokoj, stiesnenosť. G. potreba neustáleho jedenia môže tiež poukazovať na prežitý stres zo situácie v biologickej rodine a následnej nutnej separácie a tiež vzniknutej potreby budovať si vzťah k druhej vzťahovej osobe. Zo spomínaných dôvodov psychológ apeluje na to, že separácia od profesionálnej matky by u G. pravdepodobne viedla k psychosomatickým, psychologickým, či behaviorálnym ťažkostiam. Psychológ odporúča, aby G. zostal v pôvodnej profesionálnej rodine, nakoľko ďalšia separácia a nutnosť nanovo si budovať vzťahovú väzbu k novej profesionálnej matke by mohla vážne narušiť G. ďalší vývoj a psychický stav. Profesionálna rodina si tiež uvedomuje, že v prospech dieťaťa, by bolo dobré, aby u nich ostal a podali si návrh na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, s čím psychológ plne súhlasí.

11. Zo správy Detského domova X. zo dňa 19.09.2016 vyplýva, že nakoľko navrhovateľka je ich pracovníčkou, sú s ňou v neustálom kontakte a vedia, že G. sa darí dobre, je zdravý, napreduje. Na rodinu je stále veľmi citovo naviazaný, neustále potrebuje mať na blízku aspoň jedného z rodičov. S biologickými rodičmi sú v občasnom telefonickom kontakte. Osobne sa stretli naposledy 12.04.2016, kedy sa zastavili v domove. Pri telefonovaní sa vždy pýtajú, ako sa ich syn má, ako samu darí. Boja sa osobného stretnutia, nechcú maloletého stresovať. Rodičia nemali žiadnym súdnym rozhodnutím určené platiť výživné na syna, dobrovoľne tak tiež nikdy neurobili. V júli sa s detským domovom skontaktoval krstný otec maloletého, pán F., ktorý žije a pracuje v G., pýtal sa na neho, na rodičov, lebo stratil s nimi kontakt. Najskôr sa chcel s krstným synom stretnúť, no vzápätí si to rozmyslel a viac sa neozval. Najbližšiu návštevu Slovenska plánoval v septembri alebo októbri, ale zatiaľ sa neozval. Nik iný o G. neprejavil záujem ani osobne, ani telefonicky, ani listom.

12. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec z prešetrených pomerov vyplýva, že sociálne šetrenie uskutočnili dňa 04.10.2016. V domácnosti sa nachádzala navrhovateľka s manželom, starou matkou a tromi deťmi. Okrem maloletého G. bývajú v domácnosti aj mal. J. K. a F. K.. Obývajú päť izbový rodinný dom, domácnosť bola na dobrej hygienickej úrovni, účelne a vhodne zariadená nábytkom. V domácnosti nechýbala denná vára a dostatočné množstvo potravín. Maloletí majú k dispozícii detskú izbu s osobnými potrebami, vlastnými lôžkami, hračkami, či priestorom na hranie. Maloletý G. má k dispozícii osobné veci, hygienické a iné potreby, hračky zodpovedajúce jeho vývinovému obdobiu. Maloletý zatiaľ spáva v izbe s manželmi, nemá žiadne vážne zdravotné problémy. Navrhovateľka je zamestnaná ako profesionálny rodič v detskom domove v X.. Maloletý nie je v kontakte so svojimi rodičmi. S maloletými deťmi J. a F. si rozumie, deti nemajú medzi sebou vážne problémy. Maloletý bol riadne a čisto oblečený, správval sa primerane svojmu veku. Pôsobil pokojne, navrhovateľku oslovoval mama. Na prostredie sa veľmi vhodne adaptoval. Počas šetrenia bolo vidieť, že navrhovateľka má s deťmi vytvorený veľmi pekný vzťah. Z vykonaného sociálneho šetrenia možno konštatovať, že v

domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu maloletého G.. O maloletého je zo strany navrhovateľky riadne postarané, sociálnym šetrením neboli zistené nedostatky v poskytovaní starostlivosti maloletému dieťaťu.

13. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8PPOm/2/2015 súd zistil, že uznesením č. k. 8PPOm/2/2015-8 zo dňa 18. 8. 2015 bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Detského domova X., Q. XX, X..

14. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8P/97/2015 súd zistil, že rozsudkom č.k. 8P/97/2015 - 40 zo dňa 12.04.2016 súd nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť v Detskom domove, detské centrum A. Q. XXX, J., matke a otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletého sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené a nepnoleté dieťa Detskému domovu J. vždy do 15. dňa každého mesiaca dopredu počnúc právoplatnosťou rozsudku. Súd ďalej obmedzil rodičov maloletého vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému v rozsahu zastupovania maloletého v bežných a podstatných veciach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, organizáciami, orgánmi štátnej správy a samosprávy, školskými inštitúciami a pri vybavovaní osobných a cestovných dokladov pre maloletého a ustanovil maloletému za opatrovníka Obec E., ktorý bude maloletého zastupovať v rozsahu obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností u rodičov maloletého.

15. Podľa § 44 ods. 1,2 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť (1). Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa (2).

16. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

18. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

19. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <.

20. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

21. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

22. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 <. druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

23. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

24. Podľa § 60 ods. 1,2 Zákona o rodine okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 <. a § 57 ods. 4 <. súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa (1). Súd môže podľa odseku 1 ustanoviť za opatrovníka aj obec (2).

25. Podľa § 61 ods. 1,2 Zákona o rodine opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa (1). Súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa (2).

26. Podľa § 63 ods. 1,2,3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (2). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (3).

27. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

28. Podľa § 272 Civilného mimosporového poriadku súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

29. Podľa § 277 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

30. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že maloletý G. bol uznesením tunajšieho súdu č. k. 8PPOm/2/2015-8 zo dňa 18. 8. 2015 dočasne zvereny do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Detského domova X., Q. XX, X. z dôvodu, že rodičia maloletého zostali bez bývania, nezvládali starostlivosť o maloletého. Navrhovateľka je zamestnankyňou Detského domova Piešťany, pracuje ako profesionálna matka a od 18. 8. 2015 sa o maloletého stará ako profesionálna matka vo svojej domácnosti. Rozsudkom č.k. 8P/97/2015 - 40 zo dňa 12.04.2016 súd nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť v Detskom domove J., matke a otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletého sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima, rodičov obmedzil vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému v rozsahu zastupovania maloletého v bežných a podstatných veciach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, organizáciami, orgánmi štátnej správy a samosprávy, školskými inštitúciami a pri vybavovaní osobných a cestovných dokladov pre maloletého a ustanovil maloletému za opatrovníka Obec E.. Návrhom zo dňa 13.04.2016 sa navrhovateľka domáhala zverenia maloletého

G. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a požiadala aj o nariadenie neodkladného opatrenia. Tunajší súd uznesením č.k. 21P/37/2016-22 zo dňa 09.05.2016 nariadil navrhovateľke, aby zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletého G. do skončenia konania vo veci samej.

31. Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej preukázané, že navrhovateľka je zamestnankyňou Detského domova X., pracuje ako profesionálna matka a jej priemerná mesačná mzda je 584,43 eur. Navrhovateľke bola do pestúnskej starostlivosti zverená maloletá Z.. Navrhovateľka má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. So zverením maloletého G. do jej náhradnej osobnej starostlivosti súhlasil aj manžel navrhovateľky, z ich manželstva žiadne deti nepochádzajú. Navrhovateľka s manželom žijú v päť izbovom rodinnom dome so starou matkou. Manžel navrhovateľky je na invalidnom dôchodku. Maloletý G. sa na nich veľmi naviazal a aj oni na neho. V domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu maloletého G.. O maloletého je zo strany navrhovateľky riadne postarané, sociálnym šetrením neboli zistené nedostatky v poskytovaní starostlivosti maloletému dieťaťu. Z psychologickkej správy k náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletým vypracovanej dňa 25.04.2016 psychológom Detského domova Piešťany mal súd preukázané, že maloletý je na navrhovateľku značne naviazaný, má s ňou vytvorenú bezpečnú vzťahovú väzbu. Separácia od profesionálnej matky by u G. pravdepodobne viedla k psychosomatickým, psychologickým, či behaviorálnym ťažkostiam. Psychológ odporúča, aby G. zostal v pôvodnej profesionálnej rodine, nakoľko ďalšia separácia a nutnosť nanovo si budovať vzťahovú väzbu k novej profesionálnej matke by mohla vážne narušiť G. ďalší vývoj a psychický stav. Rodičia maloletého súhlasili so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Toho času bývajú na ubytovni pre dospelých vo V. A., kde deti bývať nemôžu. Matka má zdravotné problémy, máva depresie, pre ktoré už bola aj hospitalizovaná a brala lieky. Žiadny z príbuzných nemá o zverenie mal. G. záujem. Kolízny opatrovník zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky odporúčal.

32. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že zverenie maloletého G. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky bude v jeho záujme, preto súd rozhodol tak, že maloletého G. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke s účinnosťou od 04.06.2016, kedy nadobudlo právoplatnosť predbežné opatrenie, ktorým bolo navrhovateľke nariadené, aby zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletého G. do skončenia konania vo veci samej. Súd zároveň zrušil ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletým G. v Detskom domove J. rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 8P/97/2015-40 zo dňa 12.04.2016 s účinnosťou od 04.06.2016, nakoľko náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Súd v rozhodnutí vymedzil navrhovateľke rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu tak, že navrhovateľka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia a je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

33. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o jeho zverení do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká. Súd preto v rozhodnutí, ktorým zveril maloletého G. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, určil rodičom povinnosť platiť na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, s účinnosťou od 04.06.2016, nakoľko každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletého bývajú na ubytovni pre dospelých vo V. A., kde majú prenajatú jednu izbu a za ubytovanie platia mesačne každý 136 eur. V období od septembra 2015 do augusta 2016 matka pracovala brigádnicou u zamestnávateľa J. a jej čistá mzda za celé uvedené obdobie bola spolu vo výške 332,43 eur. Od 30.9.2016 je matka zamestnaná u zamestnávateľa J.. s priemerným čistým mesačným zárobkom vo výške 233,82 eur. Od septembra 2015 do augusta 2016 bol otec zamestnaný u zamestnávateľa J., kde dosahoval priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 337 eur. Od 30.9.2016 je otec zamestnaný u zamestnávateľa J. s priemerným čistým mesačným zárobkom vo výške 344,31 eur. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že v schopnostiach a možnostiach rodičov je plniť svoju vyživovaciu povinnosť len v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Zročné výživné za obdobie od 04.06.2016 do 30.11.2016 v sume 159,95 eura súd povolil matke aj otcovi zaplatiť v splátkach vo výške

5 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

34. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/97/2015 - 40 zo dňa 12.04.2016, ktorým súd nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť, súd obmedzil rodičom maloletého vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému v rozsahu zastupovania maloletého v bežných a podstatných veciach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, organizáciami, orgánmi štátnej správy a samosprávy, školskými inštitúciami a pri vybavovaní osobných a cestovných dokladov pre maloletého a zároveň ustanovil maloletému za opatrovníka Obec E., ktorý bude maloletého zastupovať v rozsahu obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností u rodičov maloletého. Vzhľadom na to, že navrhovateľka, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, má bydlisko v meste O., odvolal súd Obec E. z funkcie opatrovníka maloletého G. a za opatrovníka mu ustanovil Mesto O., ktoré bude maloletého zastupovať v rozsahu obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností u rodičov maloletého.

35. Týmto súd zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 8P/97/2015-40 zo dňa 12.04.2016 v časti nariadenej ústavnej starostlivosti, platobného miesta na platenie výživného a ustanoveného opatrovníka.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trnava.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.